

UDK
UDC

910:378.3 (497.12) "1975"

INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO S KARTOGRAFSKIM ZAVODOM SAZU V LETU 1975*

Drago Meze**

Strokovno delo

Glavno strokovno-znanstveno delo je bilo usmerjeno v dokončanje druge faze dolgoročne raziskovalne naloge pri RSS »Geografija poplavnih področij na Slovenskem«. Opravljena so bila zaključna terenska dela in izdelani elaborati. V delo so bili vključeni poleg internih tudi nekateri zunanji sodelavci — geografi. V letu 1975 so bili oddani sledeči elaborati: Ivan Gams, Hidrografski oris porečja Mislinje s posebnim ozirom na poplave; Marko Kolbezen, Poplavna področja ob Sotli — I; Drago Meze, Poplavna področja v Gornji Savinjski dolini; Milan Natek, Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini; Milan Šifrer, Geografija poplavnega sveta v porečju Dravinje; Marjan Žagar, Poplavna področja ob Sotli — II (poplave in človek). V tretji fazi (zanjo je že sklenjena pogodba z RSS) bodo obdelana nova področja; zanje so se že leta 1975 začela osnovna pripravljala dela.

V okviru stalne inštitutske naloge »Geografija elementarnih nezdog na Slovenskem« je Milan Šifrer začel s proučevanjem žleda, ki je 17. in 18. novembra 1975 polomil in prevrnil okrog 250.000 m³ gozdnega drevja na zahodu Slovenije, od idrijskih kraških planot na severozahodu do Notranjskega Snežnika na jugovzhodu. Opravil je prve terenske ogleda, z delom pa je nadaljeval v letu 1976.

Septembra je bilo opravljeno redno letno opazovanje Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto, ki ga je vodil Dušan Košir s sodelovanjem Milana Orožna in Marka Žerovnika. Ker geografski zbornik občasno objavlja sintezo opazovanj, je leta 1975 Dušan Košir za ledenik pod Skuto obdelal obdobje 1954—1973, Milan Šifrer pa za Triglavski ledenik obdobje 1963—1973; oboje bo objavljeno v 15. knjigi Geografskega zbornika.

V pripravah za X. zborovanje slovenskih geografov v Zgornjem Posočju sta Milan Orožen in Milan Šifrer sodelovala pri proučevanju Posočja, prvi je skupaj z Marjanom Ravbarjem obdelal varstvo narave in

* Ob desetletnici smrti osnoveatelja in dolgoletnega upravnika inštituta akad. prof. dr. Antona Melika se je marca 1976 na pobudo sedanjega upravnika inštitut preimenoval v Geografski inštitut Antona Melika.

** Dr., znanstveni svetnik, Geografski inštitut Antona Melika, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Novi trg 4, 61000 Ljubljana, YU.

probleme okolja ob načrtovanih hidroelektrarnah v Zgornjem Posočju, Milan Šifrer pa je skupaj z Jurijem Kunaverjem proučeval kvartarno geomorfologijo v Posočju. Na osnovi sklepov zborovanja je inštitut v sodelovanju z Geografskim društvom Slovenije pod vodstvom Milana Orožna v novembru organiziral za člane znanstvene sekcije GDS terenski ogled lokacije za načrtovano hidroelektrarno Kobarid, o čemer je bilo izdelano ustrezno poročilo.

V prvi polovici leta je bilo zaključeno pogodbeno delo z Vojnogeografskim inštitutom pri recenziji imenoslovja na novi topografski karti SRS merila 1:25.000. Z internimi in z okrog 50 zunanji sodelavci ter v sodelovanju z jezikoslovci Inštituta za slovenski jezik SAZU je bilo pregledano imenoslovje na 197 listih, ki zajemajo skoraj celotno ozemlje SRS; inštitutski delavci, skupaj z upravnikom, so recenzirali 28 oled. Do konca leta je dobil inštitut kot dolžnostne izvode 105 od 197 tiskanih listov, ki so bili do takrat natisnjeni. Rezultat uspešnega sodelovanja z VGI je bilo vabilo za ogled njihovega inštituta v Beogradu, ki so se ga udeležili štirje člani inštituta.

Nadaljevali smo z organizacijo pregleda imenoslovja na listih osnovne državne karte SRS meril 1:5.000 in 1:10.000. Leta 1975 smo organizirali pregled 61 listov, istočasno pa smo z Geodetskim zavodom SRS tudi zadovoljivo uredili honoriranje omenjenega dela.

Zunanji znanstveni sodelavec dr. Valter Bohinec je nadaljeval z urejanjem zbranega listkovnega gradiva za stvarni katalog slovenske geografske bibliografske kartoteke po modernih bibliotečnih načelih. Delo je v zaključni fazi; aprila 1976 je bilo končano.

V tiskarno je bilo oddano gradivo za 15. knjigo Geografskega zbornika z razpravami: Geografija poplavnega področja ob Pšati (kolektivno delo, narejeno s finančno pomočjo RSS) — avtorji: Marko Kolbezen, Franc Lovrenčak, Milan Natek, Darko Radinja, Milan Šifrer; Ivan Gams, Hidrografski oris porečja Mislinje s posebnim ozirom na poplave; Milan Šifrer—Dušan Košir, Nova dognanja na Triglavskem ledeniku in ledeniku pod Skuto. Knjigi je bila odobrena denarna podpora RSS v višini 88.000 din.

V začetku leta je zapustila inštitut Jana Snoj, bibliotekar pripravnik-administrator. Njeno mesto je kot knjižničar-administrator zasedla Jelica Slavič, kartografski zavod pa je dobil novo kartografsko risarko Marušo Rupert.

Knjižni fond inštitutske biblioteke je narastel za 831 knjig in zvezkov revij. Vanj je všteti tudi del zapuščine dr. Zivka Šifrerja, ki jo je dobil inštitut brezplačno.

V kartografskem zavodu je bilo delo omejeno predvsem na izdelavo kartografskih izdelkov, ki služijo za ilustracijo geografskim proučitvam v okviru inštitutskega delovnega programa. Ti so bili izdelani za vseh šest že imenovanih elaboratov v okviru naloge za RSS »Geografija poplavnih področij na Slovenskem« in za razprave, ki bodo objavljene v 15. knjigi Geografskega zbornika. V zavodu so nabavili in vpisali 136 novodošlih listkov ODK SRS in 315 listov nove karte SRS 1:25.000 (po

105 sekcij: celotne karte, karte brez gozdnih površin in orohidrografske karte), razen teh pa tudi še vse obstoječe izvode ODK na transparentnem papirju, s čimer je bila zbirka ODK podvojena.

Upravnik inštituta akademik prof. dr. Svetozar Ilešič je bil na slavnostnem zborovanju ob 25-letnici Geografskega društva SR Makedonije v Skopju, kjer je imel referat »Pomen kompleksnega regionalnega aspekta v sodobni geografiji na primeru alpskih predelov Slovenije«, in je bil izvoljen za častnega člana Geografskega društva SR Makedonije.

Milena Hribar je bila na sedemdnevnem kartografsko-risarskem strokovnem izpopolnjevanju v Zürichu in Bernu.

Milan Natek se je udeležil mednarodnega posvetovanja o geografiji turizma in prostorskem regionalnem planiranju v Ljubljani ter drugega slovensko-slovaškega geografskega posvetovanja v Mariboru. Na prvem jugoslovansko-poljskem geografskem seminarju v Makedoniji je sodeloval z referatom »Nekatere družbenogeografske spremembe v hmeljarškem območju Spodnje Savinjske doline«.

Milan Orožen je imel na posvetovanju o geografiji turizma in prostorskem regionalnem planiranju v Ljubljani referat »Zelene površine, rekreacija, šport in turizem v Ljubljani«, skupaj z Marjanom Ravbarjem na X. zborovanju slovenskih geografov v Zgornjem Posočju pa »Varstvo narave ter problemi okolja ob načrtih za hidroelektrarno v Zgornjem Posočju«.

Milan Šifrer se je udeležil X. zborovanja slovenskih geografov z referatom »Poglavitna geomorfološka dognanja v Zgornjem Posočju«, o čemer je na terenu poročal tudi udeležencem aksturizije. Bil je na posvetovanju o problemih geomorfološkega kartiranja, ki ga je organiziral Geografski inštitut Srbske akademije znanosti v Beogradu. V tridnevni ekskurziji po Gorenjski in Posočju je seznanil kvartarnega geomorfologa dr. Helmuta Heubergerja iz Münchna z glavnimi geomorfološkimi dognanji zadnjih let pri nas.

Marko Žerovnik se je udeležil X. zborovanja slovenskih geografov in mednarodnega posvetovanja o hidrografskih kartah v Budimpešti z referatom »Erläuterung der thematische Karten von Überschwemmungsgebieten«. V Pragi je bil 12 dni na spoznavanju dosežkov čeških geografov v kartografiji ob primeru njihovih tematskih kart za novi češki nacionalni atlas. Skupaj z Mileno Hribar, Milanom Orožnom in Vladom Vivodom je bil na strokovni ekskurziji v Vojnogeografskem inštitutu v Beogradu.

V poletju je bila nekaj dni na študijskem posvetovanju v inštitutu in na terenskem ogledu prof. Danuta Schneider iz Chicaga, ki na univerzi v Milwaukeeju pripravlja doktorsko disertacijo o transformacijah agrarne strukture v Sloveniji. Njo je tri dni vodil po Koprskem Primorju Milan Orožen, en dan pa je bila z upravnikom v Savinjski dolini.

Podrobnejše poročilo o delu inštituta v letu 1975 in o programu za leto 1976 je objavljeno v 26. knjigi Letopisa SAZU.

**THE INSTITUTE FOR GEOGRAPHY AND THE CARTOGRAPHIC
INSTITUTE OF THE SLOVENE ACADEMY OF ARTS AN SCIENCE
IN THE YEAR 1975**

Drago Meze

(Summary)

The main research tasks of the Institute for Geography of the Slovene Academy of Arts and Science in the year 1975 was research of the flood areas in Slovenia; of the ice-frost which has hit SW Slovenia; of the ice movements of the small Triglav and Skuta glaciers, as well as review of the new topographical maps and the editing of the vol. XV. of the "Geografski zbornik".